

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
گروه بهداشت عمومی
طرح درس

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی	عنوان درس: اصول مدیریت در خدمات بهداشتی عمومی
مدرس: دکتر بهزاد کرمی متین	تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری زمان ارائه درس: یکشنبه ساعت ۸-۱۰ نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

هدف کلی درس: دانشجویان پس از گذراندن این درس آگاهی و مهارت های زیر را کسب خواهند نمود:

- آشنایی با نظام شبکه مراقبت اولیه بهداشتی در ایران، وظایف خانه های بهداشت و بهورزان
- شناخت معیارها و ضوابط لازم برای پایش و نظارت فعالیت های خانه های بهداشت و بهورزان
- نظارت و ارزشیابی فعالیتهای بهورزان
- تهیه بازخوردهای لازم اطلاعاتی جهت بهبود عملکرد خانه های بهداشت و بهورزان در ارائه مراقبتهای اولیه بهداشتی

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- آشنایی با تاریخچه مدیریت و پیشگامان مدیریت
- آشنایی با تعاریف و مفاهیم سازمان و مدیریت
- آشنایی با مکاتب سازمان و مدیریت
- آشنایی با مکاتب نئوکلاسیک سازمان و مدیریت
- آشنایی با نظریه سیستم ها و تفکر سیستمی
- آشنایی با برنامه ریزی در مدیریت سازماندهی و انواع آن
- آشنایی با سازماندهی در مدیریت و انواع آن
- آزمون میانترم
- آشنایی با هدایت (رهبری) در مدیریت و انواع آن
- آشنایی با انگیزش و تئوریهای انگیزشی در مدیریت
- آشنایی با مفهوم کنترل و انواع آن
- آشنایی با مفهوم سلامت و بیماری و سطوح مختلف پیشگیری و سطوح مختلف ارائه خدمات
- آشنایی با خدمات بهداشتی اولیه (PHC)
- آشنایی با نظام های عرضه خدمات در ایران و جهان
- آشنایی با سازمانهای بهداشتی بین المللی
- آشنایی با شبکه بهداشت و درمان شهرستان و واحدهای تابعه آن
- پرسش و پاسخ و رفع اشکال
- آزمون پایان ترم

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه :

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی با تاریخچه مدیریت

اهداف ویژه جلسه اول:

- فلسفه وجودی سازمان ها را بدانند.
- مدیریت در تمدن های باستانی، قرون وسطی و عصر انقلاب صنعتی را بدانند
- سیر شکل گیری نظریات پیشگامان مدیریت را فرا گیرد
- عناصر مدیریت را بشناسد.

در پایان دانشجو قادر باشد :

- فلسفه وجودی سازمان ها را بیان کند.
- مدیریت در تمدن های باستانی، قرون وسطی و عصر انقلاب صنعتی را تشریح نماید.
- سیر شکل گیری نظریات پیشگامان مدیریت را توضیح دهد
- عناصر مدیریت را نام ببرد.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم سازمان و مدیریت

اهداف ویژه جلسه دوم:

- مفاهیم سازمان و مدیریت را فرا گیرد.
- ویژگی های مشترک همه سازمان ها را بداند
- سطوح مدیریت را بداند.
- مهارت های مدیران را توضیح بداند

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مفاهیم سازمان و مدیریت را تعریف نماید.
- ویژگی های مشترک همه سازمان ها را شرح دهد.
- سطوح مدیریت را بداند.
- مهارت های مدیران را توضیح دهد

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با مکاتب کلاسیک سازمان و مدیریت

اهداف ویژه جلسه سوم:

- مکتب مدیریت علمی و هدفهای آن را بشناسد.
- مکتب مدیریت اداری را فراگیرد.
- مکتب بوروکراسی را فرا گیرد.

- انتقادهای وارد بر نظریه بوروکراسی وبر را بدانند.
- نظریات سایر نظریه پردازان دوران کلاسیک را فرا گیرد

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مکتب مدیریت علمی و هدفهای آن را بیان نماید.
- مکتب مدیریت اداری را شرح دهد.
- مکتب بوروکراسی را شرح دهد.
- انتقادهای وارد بر نظریه بوروکراسی وبر را بیان نماید.
- نظریات سایر نظریه پردازان دوران کلاسیک را بداند

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با مکاتب نئوکلاسیک سازمان و مدیریت

اهداف ویژه جلسه چهارم:

- مکتب روابط انسانی را فرا گیرد
- زمینه شکل گیری نظریات انگیزشی را بداند
- نظریه آبراهام مازلو را فرا گیرد.
- نظریه های محتوایی و فرایندی انگیزش را بشناسد.

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مکتب روابط انسانی را شرح دهد.
- زمینه شکل گیری نظریات انگیزشی را شرح دهد.
- نظریه آبراهام مازلو را بیان نماید.
- نظریه های محتوایی و فرایندی انگیزش را بیان کند

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با نظریه سیستم ها و تفکر سیستمی

اهداف ویژه جلسه پنجم:

- نظریه سیستم ها و معنی و مفهوم سیستم را فرا گیرد.
- ویژگیهای تفکر سیستمی را بداند
- تفاوت تفکر سیستمی با تفکر تجزیه گرا را بداند.
- طبقه بندی سلسله مراتب سطوح پیچیدگی سیستم هارا فرا گیرد

در پایان دانشجو قادر باشد :

- نظریه سیستم ها و معنی و مفهوم سیستم را بیان نماید.
- ویژگیهای نظریه عمومی سیستم ها را توضیح دهد.
- ویژگیهای تفکر سیستمی را بیان کند
- تفاوت تفکر سیستمی با تفکر تجزیه گرا را شرح دهد.

- طبقه بندی سلسله مراتب سطوح پیچیدگی سیستم هارا بیان نماید.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه برنامه ریزی در مدیریت

اهداف ویژه جلسه ششم:

- تعاریف برنامه ریزی را بداند
- انواع برنامه ریزی را از نظر وسعت، زمان و... فرا گیرد
- مفاهیم برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی را فرا بگیرد
- مراحل تدوین برنامه ریزی استراتژیک را بداند

در پایان دانشجو قادر باشد :

- تعاریف برنامه ریزی را بیان نماید.
- انواع برنامه ریزی را از نظر وسعت، زمان تعریف نماید.
- برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی را توضیح دهد.
- مراحل تدوین برنامه ریزی استراتژیک را شرح دهد.

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه سازماندهی در مدیریت و انواع آن

اهداف ویژه جلسه هفتم:

- سازمان رسمی و غیررسمی را بشناسد.
- ترسیم نمودارهای سازمانی را فرا گیرد.
- فواید تقسیم کار و طبقه بندی وظایف را بداند.
- انواع سازماندهی را فرا گیرد

در پایان دانشجو قادر باشد :

- سازمان رسمی و غیررسمی را شرح دهد.
- نمودار سازمانی را ترسیم و تشریح نماید.
- فواید تقسیم کار و طبقه بندی وظایف را نام ببرد.
- سطوح سازمانی را تعریف نماید.
- انواع سازماندهی را توضیح دهد.

جلسه هشتم : میان ترم و رفع اشکال

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه هدایت (رهبری) در مدیریت و انواع آن

اهداف ویژه جلسه نهم:

- تعاریف و مفاهیم رهبری را فرا گیرد.
- صفات و ویژگی های رهبر را بداند.
- مهارت های رهبر را بشناسد
- انواع سبک های رهبری را فراگیرد..

در پایان دانشجو قادر باشد :

- تعاریف و مفاهیم رهبری را شرح دهد.
- صفات و ویژگی های رهبر را ذکر نماید.
- مهارت های رهبر را نام ببرد.
- انواع سبک رهبری را را شرح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی با انگیزش و تئوری های انگیزشی در مدیریت

اهداف ویژه جلسه دهم:

- مفهوم انگیزش و چگونگی ایجاد انگیزه را بداند.
- انواع تئوری های انگیزشی را فرا گیرد.
- با کاربرد تئوری های انگیزشی در سازمان ها را آشنا شود.

در پایان دانشجو قادر باشد :

- مفهوم انگیزش و چگونگی ایجاد انگیزه را شرح دهد.
- انواع تئوری های انگیزشی را ذکر و هر کدام را تشریح نماید.
- کاربرد تئوری های انگیزشی در سازمان ها را توضیح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با وظیفه کنترل در مدیریت و انواع آن

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

- انواع کنترل را بشناسد و تفاوت آنها را بداند.
- تعاریف و مفاهیم کنترل را فرا گیرد.
- فرآیند کنترل را فرا گیرد.
-

در پایان دانشجو قادر باشد:

- انواع کنترل را نام ببرد و تفاوت آنها را توضیح دهد.
- تعاریف و مفاهیم کنترل را شرح دهد.
- فرآیند کنترل را توضیح دهد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنائی با مفهوم سلامت و بیماری و سطوح مختلف پیشگیری و سطوح مختلف ارائه خدمات

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

- مفهوم سلامت و بیماری را بدانند
- سطوح مختلف پیشگیری را بدانند
- سطوح مختلف ارائه خدمات را فراگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد:

- مفهوم سلامت و بیماری را بشرح دهد
- سطوح مختلف پیشگیری را شرح دهد
- سطوح مختلف ارائه خدمات را توضیح دهد

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنائی با خدمات بهداشتی اولیه (PHC)

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

- مفهوم خدمات بهداشتی اولیه را بدانند
- اجزا خدمات بهداشتی اولیه را بشناسد
- اصول خدمات بهداشتی اولیه را فراگیرد

در پایان دانشجو قادر باشد:

- مفهوم خدمات بهداشتی اولیه را بدانند
- اجزا خدمات بهداشتی اولیه را بشناسد
- اصول خدمات بهداشتی اولیه را فراگیرد

جلسه چهاردهم

هدف کلی: نظام های عرضه خدمات در ایران و جهان

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

- نظام های عرضه خدمات در جهان را بشناسد
- نظام عرضه خدمات در ایران را فرا گیرد
- تفاوت نظام های عرضه خدمات را بدانند

در پایان دانشجو قادر باشد :

نظام های عرضه خدمات در جهان شرح دهد
نظام عرضه خدمات در ایران را شرح دهد
تفاوت نظام های عرضه خدمات را توضیح دهد

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آشنائی با سازمانهای بهداشتی بین المللی

اهداف ویژه جلسه پانزدهم:

سازمانهای بین المللی بهداشتی ووظایف آنها را بشناسد
اجزا و وظایف سازمان WHO را فرا گیرد.

در پایان دانشجو قادر باشد :

سازمانهای بین المللی بهداشتی ووظایف آنها را شرح دهد.
اجزا و وظایف سازمان WHO را توضیح دهد

جلسه شانزدهم

هدف کلی: آشنائی با شبکه بهداشت ودرمان شهرستان و واحد های تابعه آن

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

ساختار شبکه بهداشتی درمانی شهرستان را فراگیرد
وظایف واحدهای شبکه بهداشتی درمانی را بداند
نحوه ارزشیابی واحدهای بهداشتی را فرا گیرد.

در پایان دانشجو قادر باشد :

ساختار شبکه بهداشتی درمانی شهرستان را شرح دهد
وظایف واحدهای شبکه بهداشتی درمانی را شرح دهد
نحوه ارزشیابی واحدهای بهداشتی را توضیح دهد.

جلسه هفدهم: جمع بندی، پرسش و پاسخ و رفع اشکال

جلسه هیجدهم: آزمون پایان ترم

منابع :

- کتاب سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل تالیف ایران نژاد پاریزی و ساسان گهر
- مدیریت عمومی دکتر مهدی الوانی
- مدیریت رفتار سازمانی – ترجمه دکتر علی علاقه بند
- شبکه بهداشت ودرمان شهرستان –دکتر کامل شادپور

- درسنامه پزشکی پیشگیری جی - ای پاک ترجمه دکتر شجاعی تهرانی

روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ

رسانه های کمک آموزشی: وایت برد، ویدیو پروژکتور، کامپیوتر

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
	هر جلسه کلاس	۲	پرسش و پاسخ	تکالیف کلاسی و حضور فعال در کلاس
	جلسه ۸	۴	تستی، تشریحی	آزمون میان دوره
		۲	ارایه در کلاس	ارایه کنفرانس کلاسی
		۱۲	تستی، تشریحی	آزمون پایان دوره

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار میرود:

- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- در بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی مشارکت نمایند.
- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند یا در حالت سکوت قرار دهند.

نام و امضای مدرس: دکتر بهزاد کرمی متین نام و امضای مدیر گروه: دکتر مسلم سوفی

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضائیان

تاریخ تحویل: ۱۴۰۲/۷/۸ تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

بسمه تعالی
جدول زمانبندی درس

کلاس شماره ۶

روز و ساعت جلسه: یکشنبه ساعت ۸-۱۰

جلسه	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
1	آشنایی با تاریخچه و پیشگامان مدیریت	بهزاد کرمی متین	سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ	وایت برد - ویدیو پروژکتور
2	آشنایی با تعاریف و مفاهیم سازمان و مدیریت	//	//	//
3	مکاتب کلاسیک سازمان و مدیریت	//	//	//
4	مکاتب نئوکلاسیک مدیریت	//	//	//
5	نظریه سیستم ها و تفکر سیستمی	//	//	//
6	آشنایی با برنامه ریزی در مدیریت	//	//	//
7	آشنایی با سازماندهی در مدیریت و انواع آن	//	//	//
8	آزمون میان ترم و رفع اشکال	//	//	//
9	آشنایی با هدایت و رهبریدر مدیریت و انواع آن	//	//	//
10	انگیزش و تئوریهای انگیزشی در مدیریت	//	//	//
11	کنترل و انواع آن	//	//	//
12	مفهوم سلامت و بیماری ، سطوح پیشگیری و سطح بندی ارائه خدمات	//	//	//
13	خدمات بهداشتی اولیه (PHC)	//	//	//
14	نظام های عرضه خدمات در ایران و جهان	//	//	//
15	سازمانهای بهداشتی بین المللی	//	//	//
16	شبکه بهداشت و درمان شهرستان	//	//	//
17	جمع بندی، پرسش و پاسخ و رفع اشکال			
18	آزمون پایان ترم			

